

En allt större del av varslen görs i industrin

Foto: Boliden

Kerstin Hallsten
Chefekonom
kerstin.hallsten@industriarbetsgivarna.se
0702-67 70 25

Förra veckans dataskörd visar att svensk produktion sammantaget rörde sig sidledes under det första kvartalet i år jämfört med i slutet av förra året, men även att skillnaderna mellan branscher är gigantiska. Framåtblickande data tyder på minskad produktion framöver. Arbetsmarknaden fortsätter samtidigt att försämrats och industrin varslar allt fler. I USA och euroområdet blev det fortsatt ras i tjänste-PMI. I Kina visar nya indikatorer på viss fortsatt återhämtning.

Oförändrad BNP under första kvartalet i Sverige

SCB har nu börjat att publicera en BNP-indikator för första kvartalet, detaljerad statistik kommer i slutet av maj. Indikatoren visar att BNP i stort var oförändrad första kvartalet i år jämfört med i slutet av förra året, utfallet var -0,3 procent. Jämfört med första kvartalet 2019 ökade BNP svagt, 0,5 procent. Utvecklingen var alltså inte fullt lika dålig som i exempelvis euroområdet.

Produktionen inom industrisektorn var också i stort oförändrad i mars jämfört med motsvarande period i fjol. Det vara dock stora skillnader mellan branscher. Kemi- och läkemedelsindustrin ökade sin produktion med hela 23 procent i fasta priser, medan produktionen i motorfordonsindustrin minskade med 4,4 procent i fasta priser.

Nya orderdata tyder på att produktionen kommer att minska framöver. Industrins totala orderingång minskade med nästan 10 procent i mars 2020 jämfört med februari. Det var en nedgång både på hemma- och exportmarknaden. Störst fall skedde i motorfordonsindustrin där nedgången blev 43,2 procent jämfört med februari. Stål och metallindustrins orderingång föll med 6,4 procent, medan massa-, pappers- och pappersvaruindustris orderingång var i stort oförändrad jämfört med i februari. För trävaruindustrin blev det en svag uppgång.

Produktionen inom tjänstesektorn minskade sammantaget med nästan 3 procent i mars jämfört med motsvarande period i fjol. Hotell- och restaurangverksamhet utvecklades som väntat väldigt svagt, produktionen

minskade med drygt 30 procent. Produktionen inom byggsektorn var slutligen cirka 5 procent lägre i mars än året innan.

Inköpschefsindex för april indikerar fortsatt nedgång inom industrin

Även för Sverige har nu inköpschefsindex för april publicerats. Liksom för euroområdet blev det ett fortsatt ras i indikatorn både för tillverkningsindustrin och tjänstesektorn. Det totala indexet för tillverkningsindustrin minskade till 36,7 och för privata tjänstesektorn till 39,0 i april. För båda indexen hamnade därmed utfallet på den lägsta nivån sedan lågkonjunkturåret 2009. De flesta delindex för tillverkningsindustrin föll och största fallet kom från delindexen för ordergång och produktion som sjönk till rekordlåga nivåer. Både ordergången på hemmamarknaden och exportmarknaden föll brant. Index för tillverkningsindustrins produktionsplaner föll i april till rekordlåga 25,0, där sex av tio företag räknar med att minska produktionen. För tjänstesektorn var det delindexet för ordergång som föll mest i april.

I ett historiskt perspektiv är alltså nivåerna extremt låga. Samtidigt måste man påminna sig om hur dessa index är konstruerade innan man blir allt för nedstämd. Frågorna handlar om hur situationen är jämfört med förra månaden. Svarsalternativen företagen har är antingen att till exempel produktionen har gått upp, ned eller är oförändrad. Det finns ingen information om exakt *hur mycket* produktionen har gått ned. Frågorna för tillverkningsindustrin skickas vidare ut till cirka 200 företag och det är drygt hälften som lämnar in svar. Detta innebär inte att indexet är utan intresse, men det var till exempel relativt väntat att en stor andel företag skulle svara att produktionen gått ned, snarare än det motsatta. Hur mycket vet vi dock inget om utifrån detta index.

Fortsatt nedgång på arbetsmarknaden

Även föra veckan fortsatte arbetsmarknaden att försämrats, varslen ökade och allt fler skrev in sig som arbetslösa. Under förra veckan varslades 6 270 vilket är en tydlig uppgång från veckan innan då 2 784 personer varslats. Den senaste veckans varsel kommer nu framför allt från transport och industri. Sedan i början av mars har nästan 70 000 personer varslats om uppsägning. Cirka 7 200 har varslats i tillverkningsindustrin sedan början av mars och tendensen att industrin står för en större andel av varslen än tidigare består. Cirka 18 procent av varslen gjordes i tillverkningsindustrin i april, under mars var andelen 6 procent. Antalet nyinskrivna arbetslösa var under förra veckan cirka 13 000 personer, ungefär samma antal som veckan innan. Och sedan början av mars är antalet nästan 122 000 personer.

Enligt AKU uppgick totala antalet arbetslösa under första kvartalet 2020 i åldern 15–74 år till 415 000. Detta innebär att arbetslösheten uppgick till 7,6 procent, icke säsongrensat och 6,7 procent säsongrensat.

Brant fall i tjänstesektorns inköpschefsindex i april

I USA har inköpschefsindex för tjänstesektorn för april publicerats. Som väntat blev det ett brant fall. Indexet har nu fallit från runt 50 i februari till

knappt 27 i april. Även i euroområdet blev det ett drastiskt fall i tjänste-PMI i april och det hamnade på rekordlåga 12.

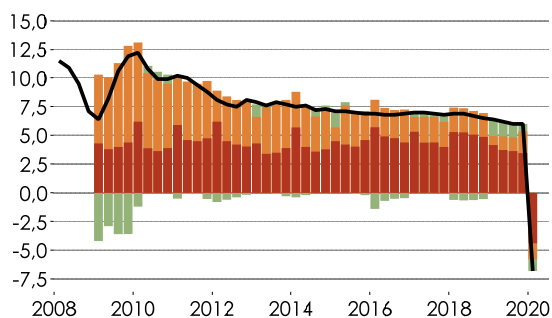
I Kina visar nya indikatorer på viss fortsatt återhämtning. Den uppgång i inköpschefsindex som inträffade i mars i tjänstesektorn fortsatte i april, om än i klart långsammare takt. Denna vecka kom aprilutfall för exporten som visar på en hyfsat stark utveckling. Exporten ökade med 3,5 procent jämfört med året innan, uttryckt i dollar. Exporten till USA ökade, medan däremot exporten till euroområdet hade minskat med cirka fem procent jämfört med året innan. Importen däremot fortsatte att dämpas och föll med cirka 14 procent jämfört med april förra året. Förra veckan kom dock siffror på exportorderingen i april, och här noterades ett brant fall vilket inte bådade gott för de kommande månaderna.

Diagrambilaga

Kina

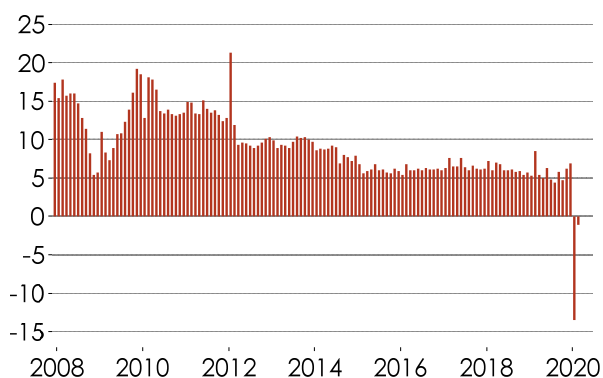
1.1 BNP

Årlig procentuell förändring

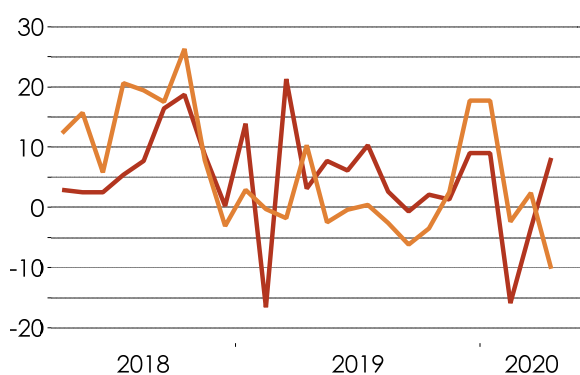
1.2 Industriproduktion

Årlig procentuell förändring

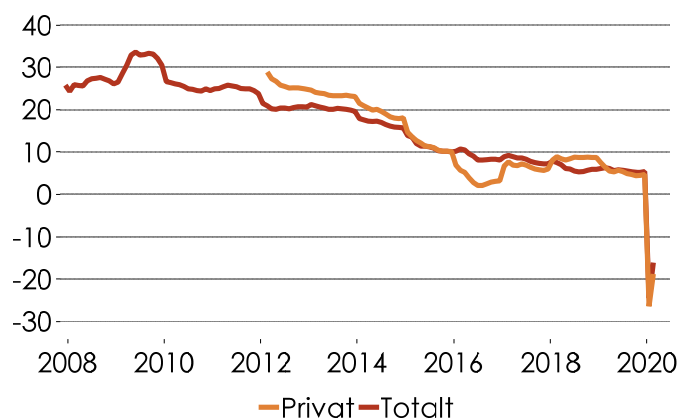
1.3 Export och import, kinesisk yuan

Årlig procentuell förändring

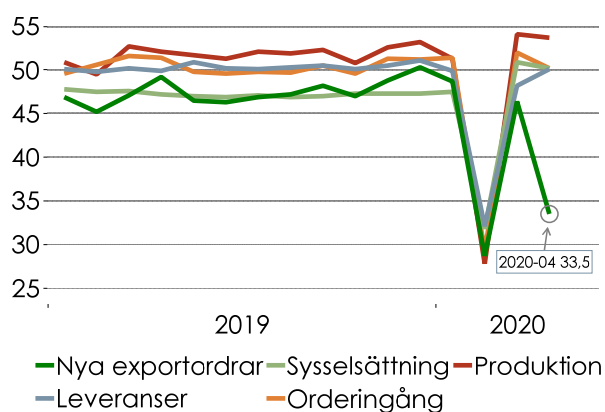
1.4 Investeringar

Årlig procentuell förändring

1.5 Inköpschefsindex, tillverkningsindustrin

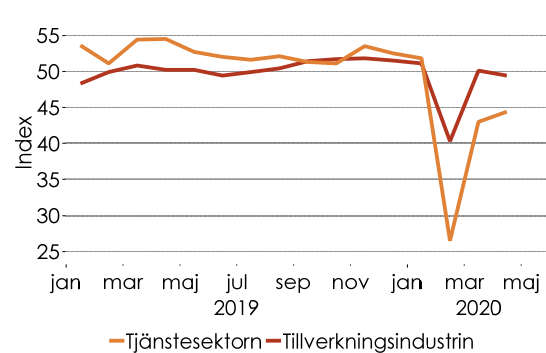
Index

Källa; China Federation of Logistics & Purchasing

1.6 Inköpschefsindex, IHS Markit

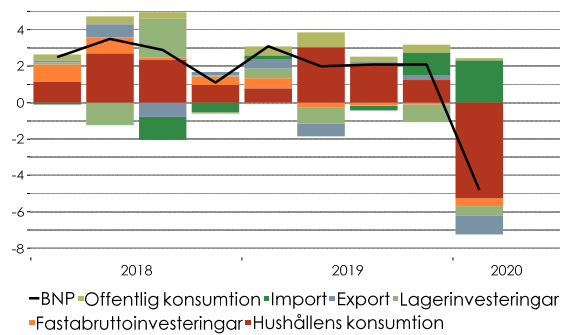
Index

USA

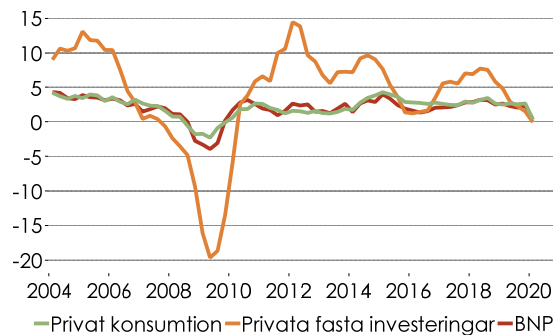
1.7 BNP-tillväxt och bidrag till tillväxten

Kvartalsförändring uppräknat i årstakt, procent

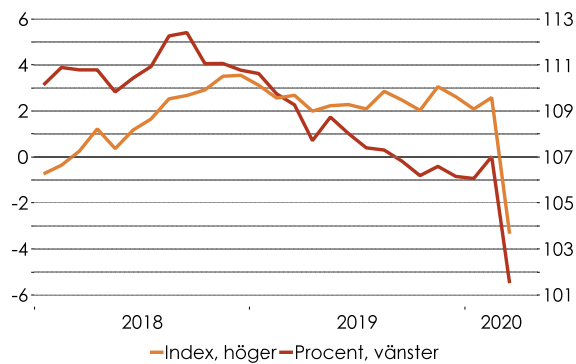
1.8 BNP-tillväxt

Årlig procentuell förändring

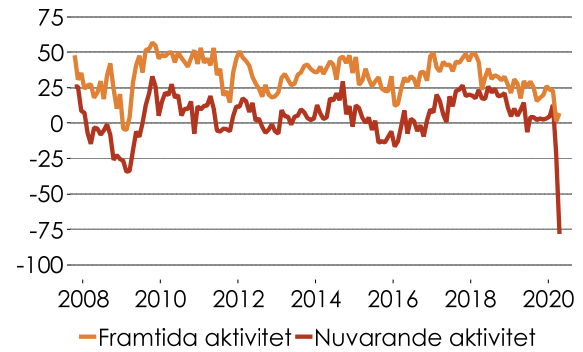
1.9 Industriproduktion

Årlig procentuell förändring och index

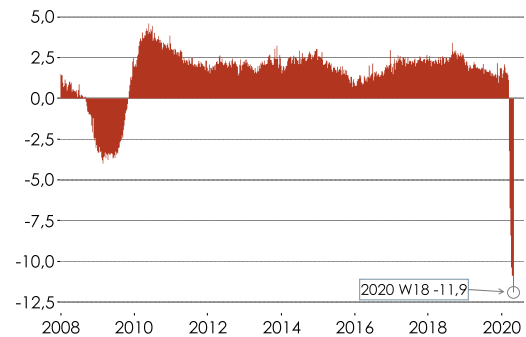
1.10 Stämmningsläget i tillverkningsindustrin,

Federal Reserve Bank of New York, index

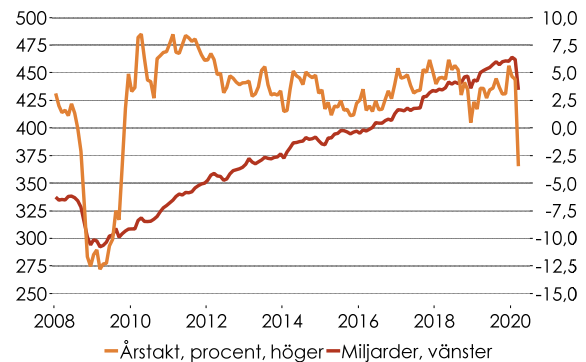

1.11 Ledande indikator, Weekly Economic Index

Federal Reserve Bank of New York, index

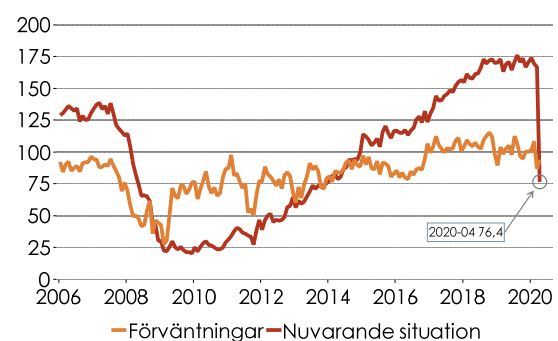

1.12 Detaljhandeln

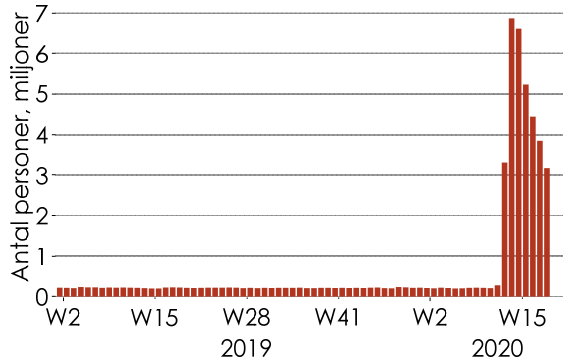

1.13 Konsumentförtroendet, Conference Board

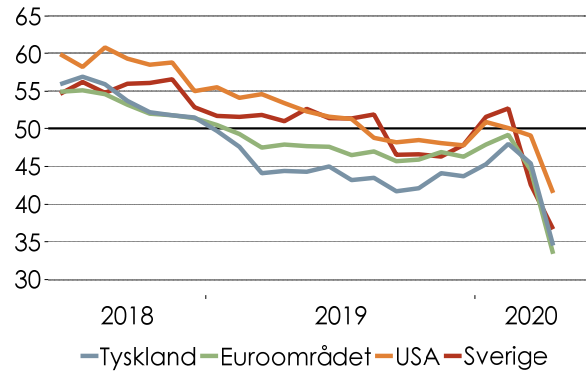
Index

1.14 Antalet nya arbetslösa

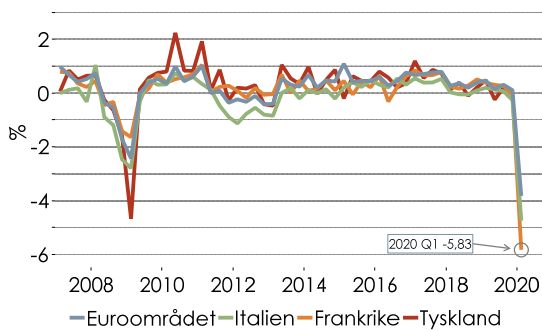
1.17 Inköpschefsindex, tillverkningsindustrin, Markit

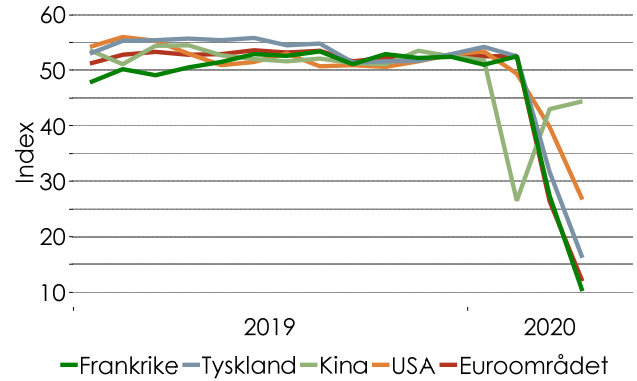
Euroområdet

1.15 BNP-tillväxt

Kvartalstillväxt, procent

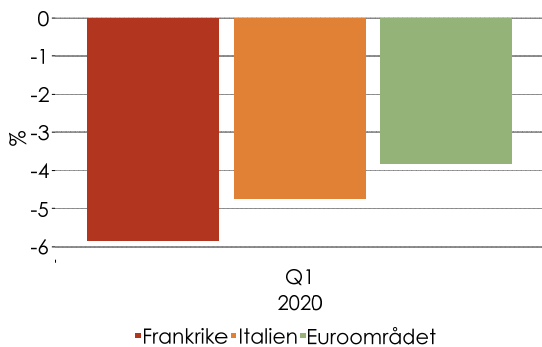

1.18 Inköpschefsindex, tjänstesektorn

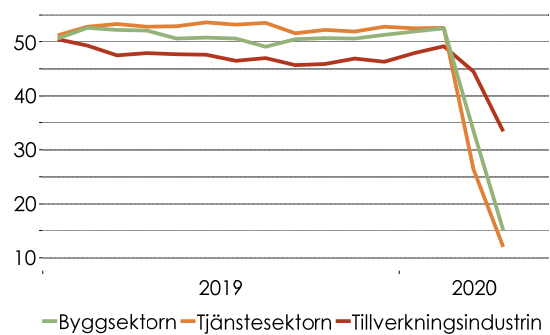

1.16 BNP-tillväxt

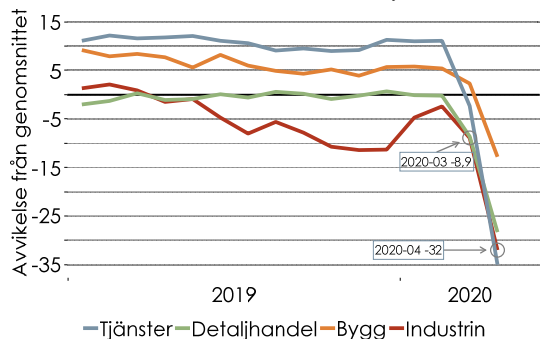
Kvartalstillväxt, procent

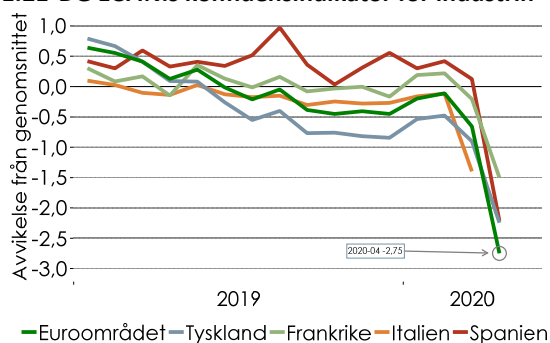
1.19 Inköpschefsindex Markit

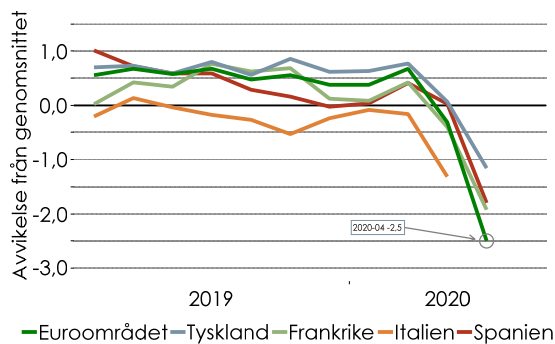
1.20 DG ECFIN:s konfidensindikator, euroområdet

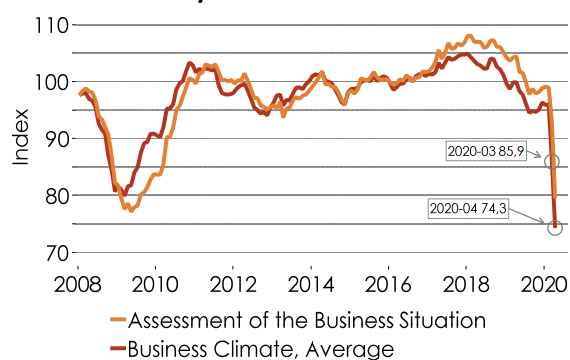
1.21 DG ECFIN:s konfidensindikator för industrin

1.22 DG ECFIN:s konfidensindikator för hushåll

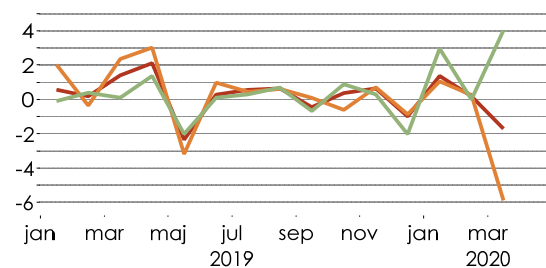
1.23 IFO-index i Tyskland

Sverige

1.24 Detaljhandeln

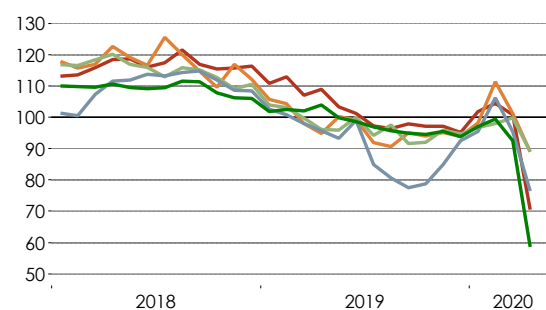
Säsongrensad månadsförändring, procent

— Dagligvaruhandel exkl systembolaget
— Sällanköpsvaror

1.25 Konjunkturinstitutets barometer

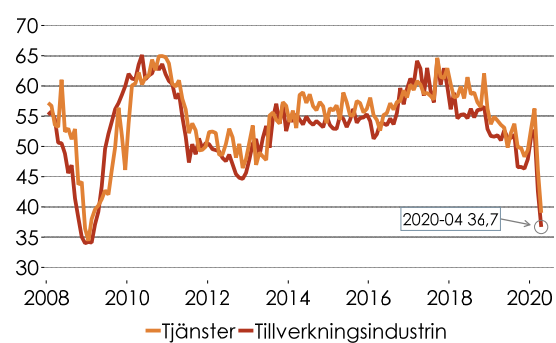
Index

— Barometerindikatorn — Stål och metall — Trävaror
— Papper och massa — Tillverkningsindustrin

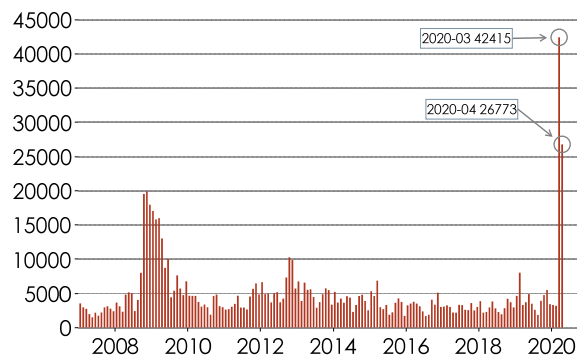
1.26 Inköpschefsindex

Index

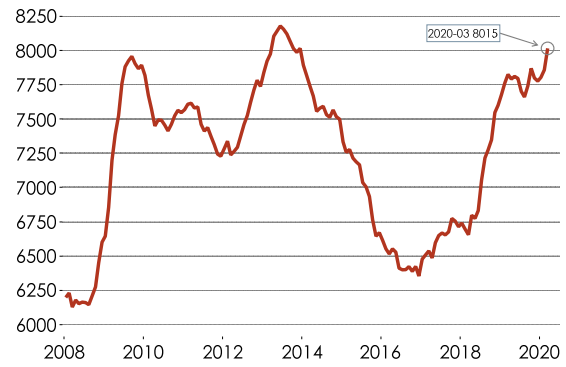
1.27 Varsel i Sverige

Antal per månad

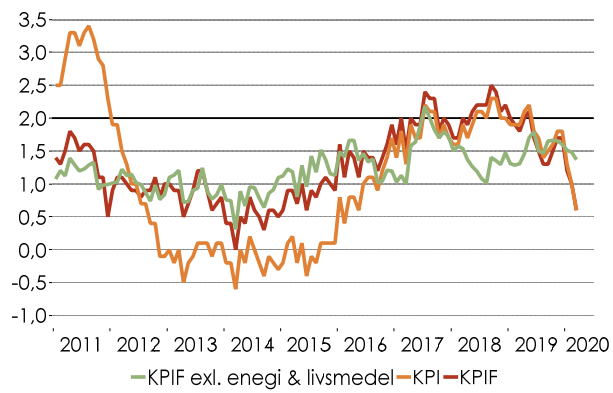
1.30 Konkurer

Antal, rullande 12-månaderstal

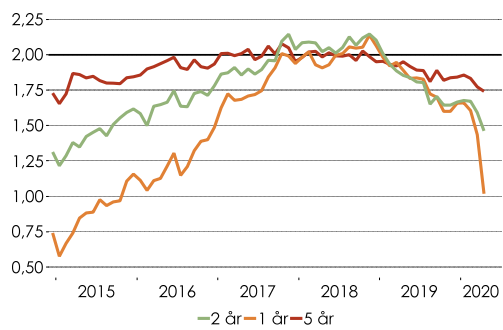
1.28 Inflation

Årlig procentuell förändring

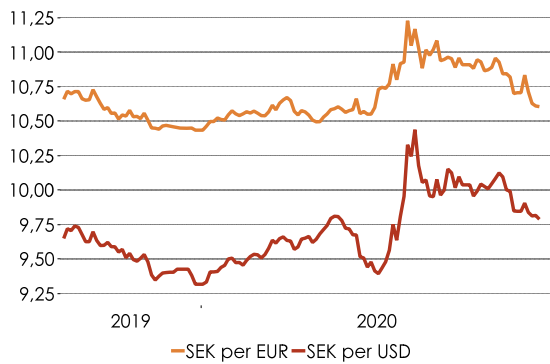
1.29 Inflationförväntningar, Prospera

Procent

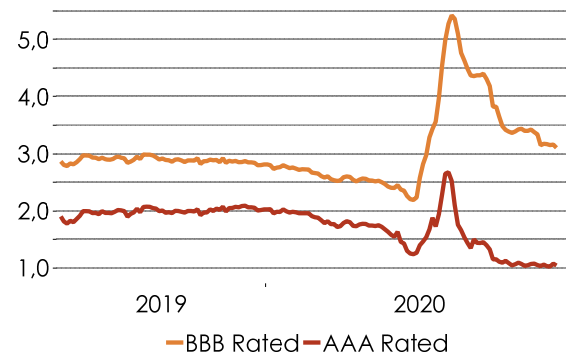

Finansiella marknader

1.31 Kronans växelkurs

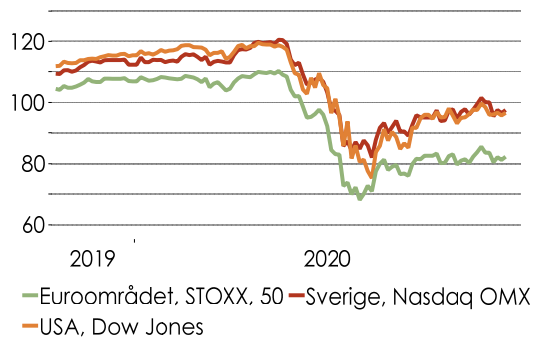

1.34 Räkntor på företagsobligationer i USA, 5-åriga Procent

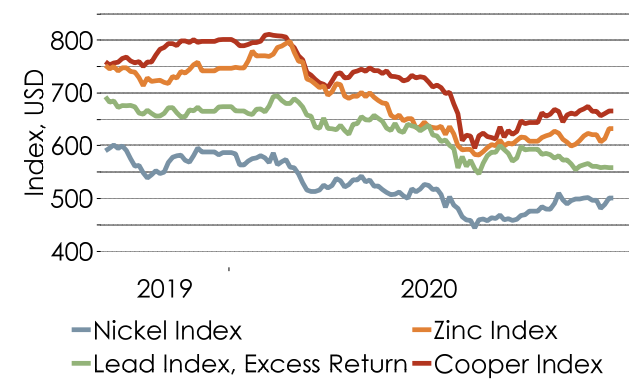
1.32 Aktieindex

Index, januari 2018=100

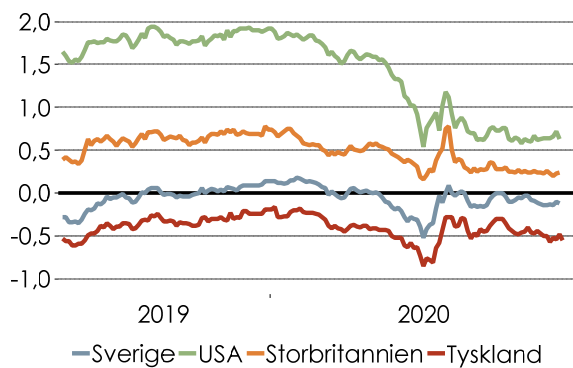
1.35 Råvarupriser

Index

1.33 Statsobligationsräntor, 10-åriga

Procent

1.36 Råvarupriser

Index

